

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Сумська філія
Кафедра соціально-економічних дисциплін**

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни «Основи інвестиційної діяльності»
вибіркових компонент
освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
081 Право (право)

Суми 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою Сумської філії
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 29.08.2023 № 8

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 29.08.2023 № 7

Розглянуто на засіданні кафедри соціально-економічних дисциплін
Протокол від 29.08.2023 № 2

Розробник:

Доцент кафедри соціально-економічних дисциплін Сумської філії ХНУВС,
кандидат економічних наук Петровська С.А.

Рецензенти:

1. Доцент кафедри соціально-економічних дисциплін Сумської філії ХНУВС,
кандидат економічних наук Парфентій Л.А.
2. Доцент кафедри маркетингу ННІ бізнесу, економіки та менеджменту
Сумського державного університету, доктор економічних наук, професор
Пімоненко Т.В.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 3 Загальна кількість годин – 90 Кількість тем – 9	<u>08 Право</u> <u>081 Право</u> <u>перший (бакалаврський)</u> <u>рівень вищої освіти</u>	Навчальний курс <u>четвертий</u> семестр <u>сьомий</u> Види контролю: <u>залік</u>
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
денна форма навчання		заочна форма навчання
Лекції – <u>18</u> ; (години)		Лекції – <u>4</u> ; (години)
Практичні заняття – <u>22</u> ; (години)		Практичні заняття – <u>4</u> ; (години)
Самостійна робота – <u>50</u> ; (години)		Самостійна робота – <u>82</u> ; (години)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета та завдання навчальної дисципліни «Основи інвестиційної діяльності» полягають у систематизації інститутів інвестиційної діяльності; орієнтації студентів на їх поглиблене вивчення; сприянні формуванню у студентів глибоких теоретичних знань, практичних вмінь та навичок щодо аналізу норм інвестиційного законодавства і застосування цих норм на практиці.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Основи інвестиційної діяльності» є цілеспрямоване оволодіння студентами теоретичними знаннями з питань правового регулювання інвестиційної діяльності та методами застосування цих знань в практичній діяльності фахівця з права.

Міждисциплінарні зв'язки. Викладання дисципліни «Основи інвестиційної діяльності» базується на знаннях, здобутих при вивченні дисциплін «Основи економічної теорії», «Національна економіка», «Страховання», «Фінанси». Навчальна дисципліна пов'язана з такою дисципліною як «Господарське право».

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- понятійний апарат інвестиційної діяльності;
- поняття та систему інвестиційного права;
- особливості об'єктів та правового положення суб'єктів інвестиційної діяльності, а також їх права та обов'язки;
- правові форми та порядок розпорядження майновими правами при здійсненні інвестиційної діяльності;
- порядок та особливості здійснення інвестиційної діяльності в окремих сферах господарювання;
- порядок укладання, виконання та особливості інвестиційних договорів;

вміти:

- правильно заповнювати інвестиційні документи та складати договори інвестиційного характеру;
- аналізувати інвестиційне законодавство та визначати перспективи його розвитку;
- розумітися на основних положеннях здійснення інвестиційної діяльності;
- вирішувати проблемні завдання в галузі інвестиційної діяльності;
- виявляти ознаки порушення інвестиційного законодавства.

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни		
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
	ЗК7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
	ЗК9	Здатність працювати в команді
	ЗК15	Прагнення до збереження навколишнього середовища

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ЗК)	СК12	Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції
	СК16	Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення

3. Програма навчальної дисципліни

Тема №1. Методологічні основи інвестування

Поняття і ознаки інвестицій.

Об'єкти інвестиційної діяльності. Характеристика грошових коштів, цільових банківських вкладів, паїв, акцій та цінних паперів як об'єктів інвестиційної діяльності. Рухоме та нерухоме майно (будинки, споруди, обладнання та інші матеріальні цінності). Майнові права, що випливають із авторського права. Особливість «ноу-хау» як об'єкта інвестиційної діяльності. Права користування землею, водою, ресурсами, будинками, спорудами, обладнанням, а також іншими майновими правами.

Суб'єкти інвестиційної діяльності. Права та обов'язки суб'єктів інвестиційної діяльності.

Види інвестицій. Реальні та фінансові інвестиції. Інноваційні інвестиції. Інтелектуальні інвестиції. Прямі та портфельні інвестиції. Короткострокові та довгострокові інвестиції. Приватні інвестиції. Державні інвестиції. Іноземні інвестиції. Спільні інвестиції. Реальні та фінансові інвестиції.

Основні поняття інвестиційної діяльності.

Тема №2. Фінансові інвестиції та оцінка їх ефективності

Характеристика фінансових інвестицій. Фінансові інструменти. Цінні папери та їх види.

Ринок цінних паперів. Учасники ринку цінних паперів. Завдання фондового ринку України. Фондова біржа. Функції фондової біржі. Учасники фондової біржі. Операції на фондовій біржі.

Аналіз та оцінка ефективності фінансових інвестицій. Урахування фактору часу. Визначення вартості грошей у часі. Нарощування. Дисконтування. Нарахування простих та складних відсотків. Нарахування відсотків декілька раз на рік. Ануїтет (фінансова рента). Період окупності інвестицій.

Тема №3. Управління інвестиційним портфелем

Інвестиційний портфель. Принципи формування інвестиційного портфелю. Етапи формування інвестиційного портфелю. Типи інвестиційних портфелів. Управління інвестиційним портфелем. Активне управління інвестиційним портфелем. Пасивне управління інвестиційним портфелем.

Тема №4. Інвестиційні проєкти

Поняття інвестиційних проєктів. Ознаки інвестиційного проєкту. Порядок розробки інвестиційного проєкту. Учасники інвестиційного проєкту. Бізнес-план інвестиційного проєкту.

Класифікація інвестиційних проєктів.

Життєвий цикл інвестиційного проєкту. Головні фази інвестиційного проєкту.

Аналіз інвестиційних проєктів. Комерційний аналіз. Технічний аналіз. Фінансовий аналіз. Економічний аналіз. Соціальний аналіз. Інституціональний аналіз. Аналіз ризиків.

Тема №5. Інвестиційні ризики та управління ними

Ризик. Поняття інвестиційного ризику. Фактори виникнення інвестиційного ризику. Види ризиків. Систематичний ризик. Несистематичний ризик. Форми інвестиційного ризику. Фінансовий ризик. Ризик інфляційний.

Управління ризиками. Послідовність аналізу ризику. Інтервали інвестиційного ризику. Методи вимірювання інвестиційних ризиків.

Методи зниження інвестиційних ризиків. Уникнення ризику. Утримання ризику. Передача ризику. Зниження міри ризику.

Портфельний інвестиційний ризик. Види портфельних ризиків. Методи зниження портфельного ризику.

Тема №6. Інвестиційна система країни

Інвестиційний клімат держави. Фактори, що формують інвестиційний клімат. Інвестиційний клімат України. Основні завдання регулювання інвестиційної діяльності.

Інвестиційна привабливість країни. Інвестиційна привабливість регіонів. Інвестиційна привабливість галузей економіки. Інвестиційна привабливість підприємств.

Методика аналізу інвестиційної привабливості. Оцінка і прогнозування інвестиційної привабливості регіонів та галузей економіки. Оцінка інвестиційної привабливості підприємств.

Тема №7. Державне регулювання інвестиційної діяльності

Макроекономічне регулювання інвестиційного процесу. Дві теорії втручання держави в інвестиційний процес. Державна інвестиційна політика. Пріоритети державної інвестиційної політики України. Важелі та засоби регулювання інвестиційного середовища.

Правове регулювання інвестиційного процесу в Україні. Цілі державного регулювання інвестиційної діяльності. Правові норми інвестування. Закон

України «Про інвестиційну діяльність». Захист інвестицій. Умови припинення інвестиційної діяльності.

Особливості правового регулювання діяльності іноземних інвесторів на території України. Закон України «Про режим іноземного інвестування». Іноземні інвестиції та інвестори. Види іноземних інвестицій. Форми здійснення іноземних інвестицій.

Тема № 8. Інвестиційні договори та принципи їх укладання

Способи реалізації інвестиційних проєктів: підрядний, господарський, змішаний.

Поняття та ознаки інвестиційного договору. Види інвестиційних договорів. Порядок укладання інвестиційних договорів. Випадки розірвання інвестиційних договорів. Суб'єкти договірних зобов'язань.

Концесійні договори при здійсненні інвестиційної діяльності. Угоди про розподіл продукції та їх особливості. Поняття та види ліцензійних договорів. Договір факторингу в інвестиційній діяльності. Договір лізингу та його види. Договір на виконання науково-дослідних, дослідно-конструкторських та технологічних робіт.

Тема № 9. Міжнародна інвестиційна діяльність

Особливості та принципи міжнародної інвестиційної діяльності. Особливості формування міжнародних інвестиційних ресурсів. Прямі та портфельні інвестиції.

Міжнародний інвестиційний ринок в умовах глобалізації. Міжнародна інвестиційна інфраструктура. Міжнародна підприємницька інвестиційна діяльність та її ефективність.

Форми та методи державного управління міжнародною інвестиційною діяльністю. Управління міжнародним інвестиційним портфелем.

Зasadничі умови залучення прямих іноземних інвестицій в економіку України. Особливості іноземного інвестування в Україні.

4. Структура навчальної дисципліни
4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
(денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
7 семестр							
Тема №1. Методологічні основи інвестування	9	2		2		5	
Тема №2. Фінансові інвестиції та оцінка їх ефективності	12	2		4		6	
Тема №3. Управління інвестиційним портфелем	10	2		2		6	
Тема №4. Інвестиційні проекти	10	2		2		6	
Тема №5. Інвестиційні ризики та управління ними	9	2		2		5	
Тема №6. Інвестиційна система країни	9	2		2		5	
Тема №7. Державне регулювання інвестиційної діяльності	10	2		2		6	
Тема №8. Інвестиційні договори та принципи їх укладання	9	2		2		5	
Тема №9. Міжнародна інвестиційна діяльність	12	2		4		6	
Всього за семестр № 7:	90	18		22		50	Залік

**4.1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
(заочна форма навчання)**

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
7 семестр							
Тема №1. Методологічні основи інвестування	11	2		–		9	
Тема №2. Фінансові інвестиції та оцінка їх ефективності	12	–		2		10	
Тема №3. Управління інвестиційним портфелем	9	–		–		9	
Тема №4. Інвестиційні проєкти	9	–		–		9	
Тема №5. Інвестиційні ризики та управління ними	9	–		–		9	
Тема №6. Інвестиційна система країни	9	–		–		9	
Тема №7. Державне регулювання інвестиційної діяльності	12	2		2		8	
Тема №8. Інвестиційні договори та принципи їх укладання	9	–		–		9	
Тема №9. Міжнародна інвестиційна діяльність	10	–		–		10	
Всього за семестр № 7:	90	4		4		82	Залік

4.1.3. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до тем навчальної дисципліни		Літе- ратура:
Тема № 1. Методологічні основи інвестування		
	1. Чим відрізняється трактування інвестицій з точки зору права і економіки? 2. Яким чином можна пов'язати поняття інвестицій з поняттям власності? 3. Написати анотацію наукової статті.*	н: 1-11 о: 12-18 д: 19-26 і: 1-6
Тема № 2. Фінансові інвестиції та оцінка їх ефективності		
	1. Що таке «нарощування» та «дисконтування»? Охарактеризувати дані поняття. 2. Навести особливості цінних паперів як об'єкту інвестиційної діяльності. 3. Написати анотацію наукової статті.*	н: 1-11 о: 12-18 д: 19-26 і: 1-6
Тема №3. Управління інвестиційним портфелем		
	1. Навести класифікацію інвестиційних портфелів. 2. Охарактеризувати основні способи управління портфелем цінних паперів. 3. Написати анотацію наукової статті.*	н: 1-11 о: 12-18 д: 19-26 і: 1-6
Тема № 4. Інвестиційні проекти		
	1. Навести ознаки інвестиційних проектів. 2. Фінансові документи, необхідні для планування, організації та контролю у процесі інвестування. 3. Написати анотацію наукової статті.*	н: 1-11 о: 12-18 д: 19-26 і: 1-6
Тема № 5. Інвестиційні ризики та управління ними		
	1. Визначити та охарактеризувати моделі, що використовуються під час аналізу інвестиційних ризиків. 2. Охарактеризувати заходи для зниження ризиків при здійсненні інвестиційної діяльності. 3. Описати необхідність та процедуру страхування інвестиційних проектів. 4. Написати анотацію наукової статті.*	н: 1-11 о: 12-18 д: 19-26 і: 1-6
Тема № 6. Інвестиційна система країни		
	1. Визначити детермінанти конкурентоспроможності, які отримали розвиток в Україні. Вказати невикористані можливості розвитку інвестиційного клімату.	н: 1-11 о: 12-18 д: 19-26

	<p>2. Які з прикладів вдалих муніципальних інвестиційних проєктів у Вашій територіальній громаді за останні три роки залежали від участі місцевих органів влади? У чому проявилась ця участь?</p> <p>3. Написати анотацію наукової статті.*</p>	і: 1-6
Тема № 7. Державне регулювання інвестиційної діяльності		
	<p>1. Охарактеризувати інвестиційну політику України.</p> <p>2. Комплексна державна експертиза інвестиційних програм і проєктів.</p> <p>3. Написати анотацію наукової статті.*</p>	<p>н: 1-11</p> <p>о: 12-18</p> <p>д: 19-26</p> <p>і: 1-6</p>
Тема № 8. Інвестиційні договори та принципи їх укладання		
	<p>1. Особливості та способи укладання договору підряду на виконання проєктних і пошукових робіт.</p> <p>2. Характерні ознаки договору підряду на капітальне будівництво.</p> <p>3. Концесійні договори та їх характерні особливості.</p> <p>4. Написати анотацію наукової статті.*</p>	<p>н: 1-11</p> <p>о: 12-18</p> <p>д: 19-26</p> <p>і: 1-6</p>
Тема №9. Міжнародна інвестиційна діяльність		
	<p>1. Охарактеризуйте міжнародно-правове регулювання інвестиційної діяльності.</p> <p>2. Знайдіть та проаналізуйте зміст однієї з міжнародних інвестиційних угод. Чим можна пояснити наявність або відсутність спеціальних вимог до іноземного інвестора у цій угоді?</p> <p>3. Написати анотацію наукової статті.*</p>	<p>н: 1-11</p> <p>о: 12-18</p> <p>д: 19-26</p> <p>і: 1-6</p>

* – анотація наукової статті пишеться студентом у кількості 1 на семестр.

5. Індивідуальні завдання

5.1. Теми рефератів

1. Напрямки активізації інвестиційної діяльності в Україні.
2. Рівень ризиковості інвестицій на сучасному етапі в Україні.
3. Сучасний стан інвестиційного процесу в Україні.
4. Види інвестиційних ризиків.
5. Формування інвестиційного проєкту.
6. Інвестиційна діяльність страхових компаній.
7. Проблеми інвестування інноваційної діяльності на сучасному етапі.
8. Розподіл ризиків в процесі виконання інвестиційних договорів.
9. Правове забезпечення укладання інвестиційних договорів в Україні.
10. Страхування інвестицій.
11. Стратегія та джерела фінансування інвестиційних проєктів.
12. Розвиток іноземних інвестицій на сучасному етапі в Україні.
13. Проблеми залучення іноземних інвестицій в Україну.
14. Міжнародні договори України як джерела інвестиційного права.
15. Правове регулювання інвестування за межі України.
16. Джерела фінансування інвестицій за межі України.
17. Офшорні зони в інвестиційній діяльності.
18. Сучасний стан державного управління інвестицій в Україні.
19. Аналіз, джерела та принципи класифікації ризиків комерційного банку при інвестиційному кредитуванні.
20. Моніторинг кредитного ризику комерційного банку при кредитуванні інвестиційних проєктів.
21. Оптимізація управління кредитним ризиком комерційного банку.
22. Основні методи та методичні підходи до зниження ступеню ризику при кредитуванні інвестиційних проєктів.
23. Моделі оцінки ефективності інвестиційних проєктів.
24. Відмінність між інвестиціями та капіталовкладеннями.
25. Застосування венчурного капіталу в Україні.
26. Специфічні кваліфікаційні ознаки інвестиційних договорів.
27. Проблеми відокремлення інвестиційних договорів від інших договорів, що регулюють відносини у будівництві.
28. Випадки укладання концесійних договорів та їх особливості.
29. Приклади діяльності підприємств з іноземними інвестиціями.
30. Особливості інвестиційної політики та інвестиційного законодавства іноземних держав.

5.1.2. Теми курсових робіт – не передбачено навчальним планом

5.1.3. Теми наукових робіт – не передбачено навчальним планом

6. Методи навчання

Для досягнення мети та завдань вивчення дисципліни здобувачі повинні виконати запланований обсяг аудиторних занять (прослухати лекції та взяти участь у практичних заняттях, пройти рубіжний контроль у вигляді відповідей на тестові завдання), а також виконати самостійну (позааудиторну) роботу у формі підготовки та захисту реферату.

При підготовці реферату здобувачі освіти, як правило, повинні проконсультуватися з викладачем (лектором) і узгодити з ним тематику, зміст контрольної роботи у вигляді розгорнутого плану та обов'язкові для використання літературні джерела. При підготовці реферату здобувачі повинні використовувати рекомендовану літературу, а також інші джерела інформації (Інтернет та періодичні видання, матеріали з тематики реферату тощо). Наявність у рефераті оригінальних матеріалів, результатів власних аналітичних досліджень та висновків є необхідною умовою позитивного оцінювання роботи.

Практичне заняття – форма навчального заняття, на якому обговорюються попередньо визначені питання, до яких здобувачі освіти готують тези виступів, реферати. Усе це потребує певної самостійної роботи. На кожному занятті викладач оцінює виступи здобувачів, їх активність у дискусії, уміння формулювати та обстоювати власну позицію тощо.

Викладач може вирішувати на практичному занятті такі завдання:

- повторення та закріплення знань;
- контроль знань;
- педагогічне спілкування, творча співпраця;
- узагальнення і оцінювання знань.

Мета практичних занять при вивченні дисципліни «Основи інвестиційної діяльності» ознайомити здобувачів з особливостями самостійної роботи з літературою, першоджерелами з дисципліни та методикою їх опрацювання, підготувати їх до написання рефератів, сформувати навички участі в колективних заходах – навчальних прес-конференціях, круглих столах, дискусіях.

Реферат – поліваріантна форма роботи; її використання потребує попередньої роботи як здобувачів, так і викладачів. До того ж на занятті важливо створити умови, які б стимулювали процес творчості, дискусії.

Дискусія є однією з найпоширеніших форм практичного заняття. Мета дискусії – виявити відмінності в розумінні питання і у творчій суперечці

встановити істину, дійти спільної точки зору. Змістовна самостійна підготовка здобувача в цьому разі – накопичення необхідних знань з теми. Дискусія збагачує зміст вже відомого матеріалу, допомагає впорядкувати і закріпити його.

У практиці викладання дисципліни «Основи інвестиційної діяльності» застосовується поєднання таких видів практичних занять:

- практика запитань і відповідей;
- практика – розгорнута бесіда, яка передбачає ґрунтовну підготовку здобувачів з питань;
- практика, що передбачає усні відповіді здобувачів з подальшим їх обговоренням;
- практика – дискусія за принципом круглий стіл, презентація;
- практика, що передбачає обговорення письмових рефератів здобувачів та їх оцінювання;
- практика – конференція, робота з малими групами;
- практика – вирішення проблемних завдань, конкретних ситуацій;
- практика – “мозкова атака”.

7. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий контроль

1. Поняття, принципи і основні напрями інвестиційної політики.
2. Інвестиційний процес та його елементи.
3. Поняття інвестиційної діяльності та її ознаки.
4. Поняття інвестиційного права та його тлумачення.
5. Предмет та метод інвестиційного права. Система інвестиційного права.
6. Поняття та система інвестиційного законодавства.
7. Міжнародні договори про інвестиційну діяльність та їх сутність.
8. Принципи та функції інвестиційного права.
9. Місце інвестиційного права в системі права України.
10. Поняття інвестицій та їх значення.
11. Види інвестицій.
12. Види інвестицій та форми інвестування.
13. Об'єкти інвестування та їх особливості.
14. Поняття та об'єкти інтелектуальних інвестицій.
15. Інноваційна діяльність (поняття та ознаки).
16. Правове регулювання інноваційної діяльності.
17. Суб'єкти інноваційної діяльності та їх правовий статус.
18. Правові форми інноваційної діяльності.
19. Поняття та ознаки суб'єктів інвестиційної діяльності.
20. Права та обов'язки суб'єктів інвестиційної діяльності.
21. Поняття та категорії об'єктів, в які не допускається інвестування.
22. Держава як суб'єкт інвестиційної діяльності.
23. Поняття холдингу та його види.
24. Поняття та ознаки інвестиційного банку.
25. Правові форми припинення інвестиційної діяльності.
26. Відповідальність суб'єктів інвестиційної діяльності.
27. Поняття та правове становище іноземного інвестора.
28. Правові форми іноземного інвестування.
29. Поняття та ознаки іноземних інвестицій.
30. Порядок проведення реєстрації іноземних інвестицій.
31. Інвестиційне співробітництво та його види.
32. Поняття та правове становище підприємств з іноземними інвестиціями.
33. Дочірнє підприємство як форма іноземного інвестування.
34. Захист та гарантії прав інвесторів.
35. Поняття спільного (корпоративного) інвестування і його ознаки.
36. Поняття та ознаки інституту спільного інвестування.
37. Типи інститутів спільного інвестування.
38. Поняття та ознаки корпоративного інвестиційного фонду.

39. Органи управління корпоративного інвестиційного фонду та повноваження.
40. Поняття та ознаки пайового інвестиційного фонду.
41. Поняття та ознаки компанії з управління активами.
42. Державне регулювання діяльності суб'єктів в сфері спільного інвестування.
43. Порядок укладення і виконання договорів при інвестуванні в цінні папери.
44. Поняття та загальна характеристика спеціальних (вільних) економічних зон.
45. Правове регулювання порядку створення і ліквідації спеціальних (вільних і економічних зон).
46. Порядок управління спеціальними (вільними) економічними зонами.
47. Типи вільних економічних зон.
48. Поняття та ознаки інвестиційною договору.
49. Договір інвестиційного характеру та його характеристика.
50. Види інвестиційних договорів.
51. Концесійний договір.
52. Договір про розподіл продукції.
53. Договір комерційної концесії.
54. Поняття та види ліцензійних договорів.
55. Договір факторингу (фінансування відступлення права грошової вимоги) в інвестиційній діяльності.
56. Договір лізингу.
57. Договір на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт.
58. Порядок розгляду інвестиційних спорів міжнародним арбітражем.
59. Порядок розгляду інвестиційних спорів державними судами в загальному порядку.
60. Оцінка ефективності інвестиційних проєктів.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи оцінювання результатів навчання включають в себе поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль. До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час практичних занять;
- якості виконання індивідуальної та самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку набутих здобувачем вищої освіти знань, умінь та інших компетентностей з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну роботу виставляються в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів враховуються такі види робіт: навчальні заняття (практичні); самостійна робота (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, виконання розрахункових завдань, підготовка рефератів, публікацій, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Результат навчальних занять за семестр розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок під час навчальних занять протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Результат самостійної роботи за семестр розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок з самостійної роботи, отриманих протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

$$\text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)} = \left(\text{Результат навчальних занять за семестр} + \text{Результат самостійної роботи за семестр} \right) / 2 \cdot 10$$

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів, залікових книжках. **Присутність здобувачів на проведенні підсумкового контролю (заліку) обов'язкова.** Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на підсумковий контроль (залік), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (залік) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі, з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (заліку), які використовуються при розрахунку успішності здобувачів, становить – **50**

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру, та балів, набраних на підсумковому контролі (заліку).

$$\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни} = \text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)} + \text{Кількість балів за підсумковим контролем}$$

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю отримав оцінку «незадовільно», складає його повторно. Повторне складання підсумкового контролю (заліку) допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни: один раз – викладачеві, а другий – комісії, до складу якої входить завідувач кафедри та 2-3 науково-педагогічних працівники.

Вимоги до здобувачів вищої освіти щодо засвоєння змісту навчальної дисципліни, а саме:

Робота під час навчальних занять	Самостійна та індивідуальна робота	Модульний контроль
Отримати не менше 4 позитивних оцінок	Підготувати реферат, підготувати конспект за темою самостійної роботи, вирішити практичне завдання тощо.	Отримати за модульний контроль не менше 30 балів

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
97-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
94-96			
90-93			
85-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або однією-двома значними помилками
80-84			
75-79		C	«Добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками або з однією-двома значними помилками
70-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, але прогалини не носять істотний характер, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконана, деякі з виконаних завдань містять помилки, робота з трьома значними помилками
65-69			
60 – 64		E	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки
40-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, потрібні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
21-40			
1–20		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не освоєний, потрібні практичні навички роботи несформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

10. Рекомендована література (основна, додаткова), інформаційні та навчальні ресурси в Інтернеті

Нормативна література

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 року № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 року № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
3. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 року № 1576-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>.
4. Про захист іноземних інвестицій на Україні: Закон України від 10.09.1991 року № 1540а-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1540%D0%B0-12>.
5. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 року № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.
6. Про інститути спільного інвестування: Закон України від 05.07.2012 року № 5080-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17>.
7. Про концесію: Закон України від 03.10.2019 року № 155-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/155-20>.
8. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19.03.1996 року № 93/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80>.
9. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 року № 2664-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>.
10. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України від 23.02.2006 року № 3480-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>.
11. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 року № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

Основна

12. Степанова А.А. Інвестування в схемах і таблицях: [Електронний підручник] Ч. 1. Київ: Ліра-К, 2021. 103 с. URL: <https://asinvest.prima.pp.ua/asinvest1/index.html>.
13. Степанова А.А. Інвестування в схемах і таблицях: [Електронний підручник] Ч. 2. Київ: Ліра-К, 2021. 103 с. URL: <https://asinvest.prima.pp.ua/asinvest2/index.html>.
14. Менеджмент інвестиційної діяльності: підручник / [М.П. Бутко, І.М. Бутко, М.Ю. Дітковська та ін.] ; за заг. ред. М.П.Бутка. К. : Центр учбової літератури, 2018. 480 с. URL: <https://cul.com.ua/preview/miv.pdf>.

15. Задоя А.О. Міжнародна інвестиційна діяльність: навчальний посібник [Електронний ресурс] Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 122 с. URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Zadoia_Anatolii/Mizhnarodna_investytsiina_diialnist.pdf.
16. Петухова О.М. Інвестування: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2018. 335 с.
17. Сазонець І.Л., Федорова В.А. Інвестування: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2016. 311 с.
18. Карпінський Б.А., Шира Т.Б. Інвестиції: термінологічний словник: навч. посібник. К.: Професіонал, 2014. 464 с.

Додаткова

19. Федоров Г.О. Інвестиційна діяльність в Україні: історико-правовий аналіз. *Право і суспільство*. 2019. № 4. С. 230-236. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6062>
20. Алексєєв І.В., Федевич Л.С. Вплив інвестування господарських об'єднань на рівень розвитку національної економіки. *Актуальні проблеми економіки*. 2016. № 8. С. 103-112.
21. Атаманчук Л. Сучасний стан правового забезпечення іноземного інвестування в Україні. *Юридична Україна*. 2016. № 11-12. С. 46-51.
22. Вакалюк В.А. Правове регулювання інвестиційної діяльності в Україні. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. №16. С. 122-126.
23. Ванькович Д.В., Демчишак Н.Б., Луковська Ю.М. Діагностування стану інвестиційного клімату в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 1. С. 11-18.
24. Павленко І., Варяниченко О., Навроцька Н. Міжнародна торгівля та інвестиції. К.: Центр навчальної літератури, 2017. 256 с.
25. Петровська С.А. Інвестиційна привабливість як один із чинників економічної безпеки України // Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави: тези доп. VI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 1 грудня 2017 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2017. – С. 426–428.
26. Sabadash V.V., Petrovska S.A., Petrovskyi M.V. Formation of the organizational and economic mechanism for attracting investment to the region. *Mechanism of Economic Regulation*. 2017. № 2. P. 50–61.

Інформаційні ресурси

1. <https://www.nau.ua> – Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
2. <https://www.nssmc.gov.ua> – Офіційний сайт Національної комісії з

цінних паперів та фондового ринку України.

3. <https://bank.gov.ua> – Офіційний сайт Національного банку України.
4. <https://www.kmu.gov.ua> – Урядовий портал.
5. <https://rada.gov.ua> – Офіційний веб-портал Верховної Ради України.
6. <http://www.mon.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.